

Na zed' vytesali nápis v latině. Byl to nápad mladé studentky

20.6.2014 06:20

Čížkrajice - Stojíš před branami vesnice Čížkrajice, renovováno na památku předkům. Toto čtou lidé při příjezdu do malé obce na Českobudějovicku. Na zdejší historické zdi se nápis v latině, takzvaný chronogram, objevil na konci loňského roku.

S nápadem přišla Gabriela Skamenová, dcera starosty a studentka Střední průmyslové školy stavební v Českých Budějovicích.

„Zed' se nejprve opravovala a já si dělala legraci z táty, že by tam mohl dát nějakou desku, která by připomínala jeho vládu. Pak jsem si jednou listovala starými sešity dějepisu a narazila na slavný citát Hannibal ante portas – Hannibal před branami. Říkala jsem si, že právě nějaký nápis s tím slovníím spojením před branami by se na naši zed' hodil,“ popisuje Gabriela Skamenová.

Jejímu otci se nápad zalíbil a poprosil studentku, aby sestavila celý text. Ta tedy začala hledat na internetu latinské slovníky, zkratky a inspirovala se i u jiných památek. Návrh nakonec schválil stavební úřad a během dvou podzimních dnů kameník nápis do zdi vytesal.

Jedná se o takzvaný chronogram neboli latinský nápis, v němž jsou zároveň zvýrazněna určitá písmena. Pokud se přečtou jako římské číslice a sečtou, dají dohromady datum. Na čížkrajické zdi je zvýrazněno MVVIMII, což po sečtení dává 2013. Tedy letopočet renovace.

Celý proces od prvotního nápadu až po vytesání trval zhruba dva měsíce. Gabriela Skamenová nakonec tuto zkušenost ještě dále využila a o chronogramu napsala svou maturitní práci. Studuje totiž obor stavební obnova na střední průmyslové škole stavební. „Ze začátku jsem to vůbec neplánovala jako školní práci, napadlo mě to až později. K praktickému popisu toho, jak jsme chronogram dělali, jsem připojila teoretickou část o nápisech. Učitelé z toho nakonec byli překvapivě nadšeni, říkali, že nikdo ještě nic takového neudělal,“ komentuje.

Ve své práci tak například popsala, jak správně číst chronogramy. Ty se podle ní nejčastěji objevují na stavbách, na štítech domů a podstavcích soch. Někdy jsou ale i v dřevěných trámech. „Text mívá církevní obsah nebo je to třeba zmínka o bitvě, informace, kdo inicioval stavbu a podobně. V letopočtu se pak často odkazuje k datu výstavby,“ vysvětluje. Hned několika chronogramů si pozorný divák může všimnout například na Sloupu Nejsvětější Trojice v Olomouci.

Gabriela Skamenová letos na střední průmyslové škole stavební maturuje. V oboru zaměřeném na historii a architekturu by rozhodně chtěla pokračovat i na vysoké škole. „Chodím do přípravného kurzu kreslení, který potřebuji k přijímacím zkouškám na obor architektura stavitelství na Českém vysokém učení technickém v Praze. Tam bych opravdu ráda studovala. V budoucnu bych se pak chtěla věnovat památkám, bavila by mě práce na památkovém ústavu nebo něco podobného,“ doplňuje.

České památky ji samozřejmě zajímají již teď. Sice ještě nezvládla navštívit všechny, ale kdykoli má příležitost se někam podívat, neváhá. Také si jistě víc než běžný návštěvník všimá chronogramů a dalších detailů. A čím to, že se jmenuje Skamenová a zařídila tesání nápisu do kamene? „To je vtipná náhoda, ale musím se přiznat, že mě to ani nenapadlo, dokud mě na to někdo neupozornil,“ směje se.

Autor: [Andrea Zahradníková](#)